

Henryk Kowalewicz

Dodatki do katalogów: inkunabułów i druków polskich XVI w. Biblioteki UAM w Poznaniu

---

Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Biblioteka 9, 164-220

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](#), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Henryk Kowalewicz

DODATKI DO KATALOGÓW: INKUNABUŁÓW I DRUKÓW POLSKICH XVI W.
BIBLIOTEKI UAM W POZNANIU

I. Inkunabuły

Osiem lat minęło od opublikowania przez dr Zofię Kawecką katalogu inkunabułów wchodzących w skład księgozbioru Biblioteki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Zofia Kawecka, Materiały do katalogu inkunabułów Biblioteki Głównej UAM. Zesz. Naukowe Univ. im. A. Mickiewicza. Biblioteka Główna. Zesz. 1. 1960, s. 87-143 i nadb.). Na katalog ten złożyła się również liczba 300 pozycji (nie licząc dubletów). Od tego czasu zbiór druków z XV wieku wzbogacił się o dalsze dzieła, których zestawienie przytaczam niżej. Książki te pochodzą z różnych źródeł: drogą daru lub zakupu, część pochodzi ze zbiorów zabezpieczonych, przy czym niektóre zostały skompletowane z dissolułów. Niniejszy dodatek obejmuje 22 pozycje. Pragnąc zachować jednolitość opisu, w zestawieniu wzorowałem się na Katalogu Kaweckiej, ograniczyłem zatem opisy do podania zasadniczych danych potrzebnych do identyfikacji druków. Omówienie opisu jednostkowego egzemplarzy, całości zbioru

inkunabułów BUP, a więc: prowieniencji, opraw, dodatków rękopiśmiennych etc., stanie się przedmiotem oddzielnej pracy.

1. ANNA s.

Legenda s. Annae.

Leipzig, Melchior Lotter, 16 IX 1498. 4°

GW 2004. Inc.304

2. APULEIUS Madaurensis

Asinus aureus.

Bologna, Hector Faelli, 1 VIII 1500. 2°

GW 2305. Inc.309

3. ARNOLDUS de Villa Nova

De vinis. Trad. Germ. Wilhelmi de Hirnkofen.

(Esslingen, Conradus Fyner, post 2 X 1478).

2°

GW 2537 (var. B). Inc.312

4. BOCCACCIO Joannes

Genealogiae deorum. - (Acc.:) De montibus,
silvis, fontibus etc.

Venezia, Bonetus Locatellus pro Octavia-

no Scoto, 23 II 14⁹⁴₉₅.

2°

GW 4478. Inc.316

5. BRANT Sebastianus

Neu geteutscht Rechtbuch.

(Strassburg, Johannes Grüninger, 1500). 4°

HC* (Add.) 3726. Inc.313

6. CORPUS

Corpus iuris civilis. Novellae etc.

(Lyon, Johannes Siber, ca, 1498 (1500). 2°

GW 7771.

Inc.321

7. DURANTI Guillelmus

Speculum iudiciale. Cum inventario Berengarii Fredoli. P. 1-2.

Venezia, Baptista de Tortis, 17 II 14⁹³₉₄ 2°

GW 9159 p.I, 9161 p.II.

Defekt: w cz. 1 brak f. 1-362, w cz. 2 brak

f. 80, ost. k. uszkodz.

Inc.310

8. GREGORIUS IX papa

Decretalium libri V cum glossa.

Venezia, Joannes de Colonia et Joannes

Manthen, 31 III 1479. 2°

H* 8008.

Defekt: brak k. a - b₈, ff₂ i nast.

Inc.311

9. GUILLERMUS Parisiensis

Postilla super Epistolae et Evangelia.

(Basel, Nicolaus Kessler), s. a.

4°

H* 8234.

Defekt: brak fol. I-II, w cz. 2 brak

fol. I.

Inc.302

10. Postilla super Epistolae et Evangelia.

Basel, Nicolaus Kessler, 14 VIII 1486. 2°

H* 8264.

Defekt: brak fol. a₁.

Inc.306

11. HENRICUS de Herpf

Sermones de tempore, de sanctis etc.

Speyer, Petrus Drach, (post 17 I 1487). 2°

HC* 8527

Defekt: zaczyna się od d₆, brak fol. FF₈
do końca.

Inc.307

12. JACOBUS de Voragine

Legenda aurea.

Strassburg, (typogr. Jordani/=Georgius

Husner/), 4 V 1485

2°

C* 6443.

Defekt: brak w ind. fol. 1-5 i końca dzieła. Inc.308

13. JOANNES de Lapide

Resolutoriū dubiorum missae.

Lipsiae, Melchior Lotter, 10 VI 1499. 4°

HC* 9917.

Ost. k. zniszcz.

Inc.323

14. JOANNES de Turrecremata

Expositio Psalterii.

Strassburg, (Georgius Husner), 29 IX

1485.

2°

H* 15706.

Defekt: brak fol. a₁ i P₈.

Inc.305

15. LUCANUS Marcus Annaeus

Pharsalia cum commentariis Joannis Sulpitii

Verulani et Omniboni Leoniceni.

Venezia, Simon Bevilaqua, 31 I 1493. 2°

HC* 10241.

Inc.315

16. NICOLAUS de Lyra
Pestilla super totam Bibliam cum additionibus
Pauli Burgensis. P. 1-2.
Nürnberg, Antonius Koberger, 22 I 1481. 2°
HC 10369. Inc.322
2 egz. P.2. Inc.317
17. NICOLAUS de Tudeschis Panormitanus
Consilia.
Lyon, Johannes Siberti, 4 VIII 1500. 2°
C III 4593. Inc.320
18. NIDER Joannes
Sermones totius anni de tempore et sanctis
cum quadragesimali.
s. l. et a. (non post a. 1480). 2°
H 11798.
Defekt: brak 3 k. po sp., rzeczy. Inc.319
19. PETRUS Lombardus
Sententiarum libri IV cum conclusionibus Hen-
rici Gorichem, problematibus s. Thomas de
Aquino et articulis Parisiensibus.
Basel, Nicolaus Kessler, 29 XI 1489 2°
H 10196. Inc.314
20. PETRUS de Palude
Sermones Thesauri novi de tempore.
Strassburg, (b. d.), 1484. 2°
CR 5411.
Defekt: brak fol. a-a₈, X₅-Y₈. Inc.318

21. REMUS Favinus
*De ponderibus deque mensurarum vocabulis
 carmina.*
 Leipzig, (b. d.), 1494. 4°
 H^K 13870 Inc. 301
22. SPRENGER Jacobus, Institoris Henricus
Nalleus maleficarum.
 Nürnberg, Antonius Koberger, 17 III
 1494. 4°
 HC^K 9245. Inc. 303

II. Polonica XVI w.

Stosunkowo znacznie powiększył się również zbiór druków polskich XVI w. Poniżej zamieszczam dodatki do katalogu wydanego przed pięciu laty (Katalog druków polskich XVI wieku Biblioteki Głównej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Oprac. Józef Cybertowicz i Henryk Kowalewicz. Poznań 1963). Do 320 pozycji tego katalogu dołączam dalszych 105 (nie licząc dubletów). Opisy druków w zasadzie nie różnią się od zamieszczonych w wspomnianym katalogu, zrezygnowałem jedynie z przytaczania ilości stron i numeracji składek w poszczególnych egzemplarzach. Również źródła bibliograficzne pozostały te same, dochodzi do nich wydany niedawno, obszerny katalog druków polskich XVI w. Biblioteki Ossolińskich we Wrocławiu (Katalog starych druków Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Polonica w. XVI, Wrocław 1965. Oprac. Maria Bohonos) w skrócie cytowany: BOss.

Na niniejszy dodatek złożyły się głównie książki ze starego zasobu, ale część pochodzi ze zbiorów zabezpieczonych, a także z darów i kupna. Przytoczone in extenso zapiski proweniencyjne, pieczętki i ekslibrisy dawnych właścicieli, pozwalają w większości wypadków prześledzić drogę, jaką poszczególne egzemplarze przebyły, zanim się znalazły w zbiorach BUP. Natomiast do minumum zostały skrócone opisy opraw; wymagają one bardziej szczegółowych badań, które powinny objąć wszystkie druki z XVI w. BUP, również obce.

Nie wszystkie zamieszczone tu dzieła są polonikami w ścisłym tego słowa znaczeniu. Duża ich część zawdzięcza włączenie między druki polskie tylko dedykacjom skierowanym do Polaków, lub też wzmiankom w treści dotyczącym Polski. W tych wypadkach, gdy któryś z tych dzieł nie posiada opisu w Bibliografii Estreicher, krótko podaję uzasadnienie, na jakiej podstawie książkę obcą zaliczyłem do poloników.

1. ADAMUS Bremensis

Historia ecclesiastica. Eiusdem Libellus De situ Daniae. Wyd. Erpoldus Lindenbruch.

Leyden, Off. Plantiniana apud Franc.

Raphelengium, 1595.

4°

E. -

Prow.: Piecz: Seminarium Philol. Clas.Univ.

Posnan. (XX).

NB: Zapiski marginalne z XVII w.

Opr.: sk., grzbiet tlocz., w. XVIII.

SD 6364 II

ALHAZENUS v. Hasan ibn Hasan

2. ALEXANDRO Alexander ab

Genialium dierum libri sex.

Frankfurt a/M., Nic. Bassaeus, 1594. 2°

E.XII 109.

Prow.: 1. Inscriptus catalogo Collegii
Posnaniensis Soc. Jesu (XVII).

2. Piecz.: Gimn. M. Magd. (XIX).

Oprac.: sk. wyc., pocz. XVII w.

SD 688 IV

2 egz.: defekt, brak k. tyt. i końca indeksu.

Opr.: brak.

SD 4200 III

3. AMBRÓSIUS s.

Opera omnia.

Basel, Eus. Episcopius et Nic. Episcopii hacr.,
1567. 2°

E. XII 134. BOSS. 44.

Prow.: (...) Kirchen Bibliothek zu Stettin
(XIX)

Opr.: perg., XVII w.

SD 1807 III

2 egz.: defekt, w cz. 1 brak k.A-A₆, w cz. 3 brak
s. 361 i nn.

SD 4084 III

4. ANDREAE Jacobus

Refutatio pia et perspicua criminacionum, calumniarum
et mendacionum, quibus Stanislaus Hosius non solum
Prolegomena Joannis Brentii, verum etiam universam
vere piam doctrinam contaminare conatus est.

Frankfurt a/M., Petr. Brubachius, III 1560.

4°

E. XII 146.- W.195. - BOss. 47.

Prow.: 1. Piecz: (korona i monogram: (R F W/
/XIX)).

2. Piecz: Abgegeben K.u.U.-B. Königs-
berg (XIX).

3. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl. und
Universitäts-Bibliothek. Königs-
berg i. Pr. 1898-99.

Opr. sk. wyc., XVI w.

To 5270

5. APOPHTHEGMATA

Apophthegmata Graeca regum et ducum, philosophorum
item aliorumque quorundam, ex Plutarcho et Diogene
Laertio. Cum Latina interpretatione Raphaelis Re-
gii. Wyd. Henricus Stephanus.

(Paris), Henr. Stephanus, 1568.

16°

E. XXIV 372.- W.2519.- BOss. 63.

Prow.: 1. Piecz. herbowa bez napisu (XIX).

2. Piecz: Gymnasium zu Trzemeszno
(XIX).

3. Piecz.: Biblioteka nauczyciel-ska gimnazjum w Trzemesznie (XX).

4. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk. Pozn. Bibl. Gimn. Trzemeszno 1932.

Opr.: perg., litery G S H 1590.

SD 2770 I

6. BASILIUS Magnus s.

Magnus Basilius de poetarum, oratorium historico-rumque ac philosophorum legendis libris cum commentariolo magistri Johannis Honorii Cubitensis.

(Leipzig? Martin Landsberg?, post 1500).

4°

E. XII 401.-W.1922.- GKW. III s. 568.- EOss. 120.

Prow.: Eksl. KWB: Geschenk der Königlichen Bibliothek zu Berlin 1898-99.

NB: Łacińskie zapiski marginalne z XVI w.

Opr. pap. w. XIX.

Tb 2715

7. BEMBUS Petrus

Epistolarum Leonis X Pont. Max. nomine scriptarum libri XVI.

Venezia, Gualt. Scottus, V 1552, 8°

E. XII 461. - KGW. 11.

Prow.: 1. Ex libris (... zakreślono) Anno (16)30.

2. Conventus Glacensis BMV (XVIII).

3. Piecz.: Biblioth. ... Glacen.
(XIX).

4. Eksl. KWB (1911 r.).

Opr. sk., wyc., XVI w.

Ow 6700

8. BERGOMENSIS Jacobus Philippus

Supplementum Chronicorum,

Paris, Jac. Nyverdus cura Sim. Colinaei et Gale-
oti, 31 VII 1535. 2°

E. XII 486.- BOSS. 140.

Prow.: 1. Ecclesiae Parochialis Culmensis
(XVII).

2. Piecz.: Ex Biblioteca Gymnasii
Culmensis (XIX).

3. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. z Bibl. Gimn. Męsk. w Cheł-
mie 1936.

Opr.: sk., wyc., w. XVII, napr. XX.

114 059 III

9. BOTERO Joannes

Le relationi universali.

Venezia, Giac. Vincenti, 1596. 4°

E. XIII 291.

Opr.: XIX w., k. z antyfonarza z w. XV.

SD 2744 II

10. BRIESMANNUS Joannes

Ad Gasparis Schatzgeyri Minoritae plicas, responsio pro Lutherano libello de votis monasticis.

Wittenberg, b. d., po IV 1523. 4°

E. XIII 345.

Prow.: 1. Piecz.: Ex Bibliotheca Reg.

Univers. Vratisl. (XIX)

2. Piecz.: Doublette aus der Bresl.

Universitäts Bibliothek (XIX).

3. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl. und

Universitäts-Bibliothek, Breslau. 1898-1899.

Opr.: pap. w.XX.

Ta 6740

11. CARION JOANNES

(*Chronicon. P. 3*). Tertia pars Chronici a Carolo Magno usque ad Fridericum II. Wyd. Phil. Melanchton et Casp. Peucer.

Wittenberg, Jo. Lufft, 1572. 8°

E.-

Polonicum: szereg wzmięnek o Polsce.

Prow.: 1. Matthias Christianus (XVII).

2. H. de Veltheim empt. ex libris Ch. Berenburgii Anno 1682.

Opr.: perg. XVI w.

SD 16215 I

12. Chronicon expositum et auctum ab exordio mundi usque ad Carolum V imperatorem. Wyd. Phil. Melanchton et Casp. Peucer.

Frankfurt a/M., Jo Feyerabend, 1594. 8°

E. -

Prow.: 1. Exl.: Fried. Wilh. Graf von Schla-
bendorff (XVIII/XIX)
2. B. Schmolck (XIX).

Opr.: perg. XVII w.

SD 14717 I

13. CHYTRAEUS Dawid

Chronicon Saxoniae et vicinarum aliquot gentium ab a. 1500 usque ad 1593.

Leipzig, Mich. Lantzenberger, imp. Henn, Grossii,
1593. 2°

E. XIV 240.- Hor. 40.- BPW. 40. - BOss. 346.

Prow.: 1. Fridericus Maximilianus a Rethel
et Hennersdorff in Schmidefelt
et Elguth Sac. Maiestatis con-
siliarius Comes Palatinus, Eques
Auratus. A. 1664.

2. Liber B. V. Mariae in Henrichau
S. Ord. Cisterciensis procuratus
a Rmo. Dno. Henrico Abbe. A. 1685
Bibliothecae inscriptus.

3. Piecz.: S. Kaczkowski (XX).

Opr.: polsk., wyc., XVI w.

SD 199 III

2 egz.: Prow.: Joh. Meieri Brem. Berolini 1706.

Opr.: sk., wyc., XVI w.

SD 1319 IV

14. (Chronicon Saxoniae). Neue Sachssen Chronica vom Jahr Christi 1500 biss auffs 97. T. 1-2.

Leipzig, in Verl. Henn. Grossen, bei Fr. Schnel-
boltz, typis haer. Beyeri, 1597-8. 2°

E.- BOss. 347.

Prow.: 1. W. Friese (XVIII).

2. Kur. Museum (XIX).

3. Piecz.: E Museo Curon. (XIX).

Opr.: sk., wyc., XVI/XVII w.

SD 3797 III

15. Chronologia historiae Herodoti et Thucydidis.

Rostock, Jac. Lucius, 1573. 8°

E.-

Polonicum: szereg wzmianek dotycz. historii
Polski.

Współcpr. z SD 2903 I

SD 2902 I

16. COCHLAEUS Joannes

Adversus novam reformationem senatus Bernensis apud
Helvetios a. 1528 editam, brevis expostulatio.

Leipzig, Nic. Faber, III 1534. 8°

E. XIV 313.

Prow.: 1. Ex Bibliotheca Reg. Univers.

Vratisl. (XIX).

2. Doublette aus der Bresl. Universitäts Bibliothek (XIX).
 3. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl. und Universitäts-Bibliothek Breslau.
 1898-1899.

Opr.: pap. XIX w.

Th 3400

COMES Natalis v. CONTI Natale

17. CONTI Natale

Universae historiae sui temporis libri XXX.

Venezia, Dam. Zenaro, (po 15 VII) 1581.

2°

E.-

Polonicum: Liczne wzmianki o Polsce.

Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

zk.

Pozn. z księgozb. Gimn. im.

Marii Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., wyc., r. 1589.

SD 3467 III

18. CORVINUS Laurentius

Hortulus elegantiarum.

Strassburg, Mart. Flach, 1512.

4°

E. XIV 422.

Prow.: Eksl. KWB: Geschenk des Kgl. Oberlandesgerichts, Naumburg a.S. 1898-1899.

Opr.: polsk. w. XVI.

Og 8000 b

19. CRATO Joannes Vratislaviensis
 Oratio funebris de divo Maximiliano II imperatore.
 Wrocław, Krysp. Scharffenberg, (po 13 I) 1577.

4°

E. - BOss. 558.

Prow.: 1. Piecz.: Bibl. Bernhard. Vrat.
 (XIX).

2. Eksl. KWB: Geschenk der Stadt-
 bibliothek, Breslau 1898-1899

Hm 1590

2 egz.: Prow. jak wyżej.

Hm 1580

20. de CRESCENTIIS Petrus

(Ruralia commoda. Tłum. pol.) Księgi o gospodar-
 stwie.

Kraków, wd. Unglerowa, 1549. 2° war.B

E. XIV 450. - W. 1263.- PK. 313.- BOss. 560.

Defekt: Brak k. tyt., przedm. przepisana
 ręcznie w XIX w., brak s.; 165-168, 177-
 180, 289-292, 406-409, s. 442-445 i 458-
 -461 skopowane tuszem, brak s. 474-477,
 506-532, 569-572, 585-594, 606-617, 658-
 -697. Poważnie uszkodz. s.: 3-4, 390-391,
 394-397, 490-493, 573-576, 654-657.

Prow.: Eksl. BUP: Biblioteka Dra Jana
 Rymarkiewicza (/ze Zgorzelic/) z
 Poznania (ok.1922).

NB: Nieliczne zapiski marg. z XVII w.

114211 III

180

21. CURIO Caelius Secundus

De amplitudine beati regni Dei dialogi.

b. m. dr. IX 1554.

8°

E. XIV 470.-W. 1309.-B0ss.571.

Prow.: Eksl. KWB: Geschenk der Königlichen Bibliothek zu Berlin, 1898.

1899.

Opr.: perg. XVI w.

Ty 5480

22. Schola, sive De perfecto grammatico libri tres.

Basel, Jo. Oporinus, VIII 1555.

8°

E. XIV 470.

Prow.: 1. Inscriptus Cat. Coll. Posnaniensis (XVII).

2. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

3. Eksl. DWP: Dar Kurat. Okr. Szk. Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., w. XVI.

229702 I

23. CUSPINIANUS Joannes

De caesaribus atque imperatoribus Romanis opus.

Wyd. Nic. Gerbel.

(Strassburg, Crato Mylius, po 1 VIII/1540.

2°

E. XIV 475.

Prow.: 1. wycisk: Brvnner (XIX).

2. Piecz.: Koenigl. Bibliothek zu Düsseldorf (XIX).

NB: Rękopiśm. dedykacja książki jako nagrody za dobrą naukę bar. F.K.E. de Quadt ex Alsbach, podpisana przez rektora kośc. par. i gimnazjum w Herchen, 1 VIII 1753.

Opr.: sk., wyc. XVII w.

SD 229 III

24. DUBRAVIUS Joannes

De piscinis et piscium, qui in eis aluntur naturis libri V. Item Xenocratis De alimento ex aquatilibus.

(b.m. dr.) 1559.

8°

E.-

Polonicum: Dedyk. Franciszkowi Thurzo bisk. nitrzańskiemu oraz Antoniemu Fuggerowi.

Opr.: pap., w. XIX

229096 I

25. (Historia Bohemica). Historiae regni Bohemiae libri XXXIII.

Prosnitz, Jo. Günther, 26 III 1552. 2°

E. XV 350.- BOss. 637.

Prow.: 1. Ex Bibliotheca Conventus S. Adalberti Wratislaviensis Fratrum Ordinis Praedicatorum (XVII),

2. Piecz.: Biblioth. Gymn. Glaceni (XIX).

Opr.: polsk., w. XVI

SD 210 III

26. Historia Bohemica.

Basel, Petr. Perna, 1575.

2°

E. XV 350.- BOss. 638.

Prow.: 1. Ex Bibliotheca R. Casimiri Go-
łecki in Ecclesia Cathedrali Po-
snaniensi (XVII).

2. Ex Catalogo librorum Colleg. Po-
snan. Societ. Jesu (XVII)

3. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

Opr.: pap., XIX w.

SD 794 III

27. EOBANUS Helius Hessus

Heroidum Christianarum epistolae.

Leipzig, Melch. Lotter, (po 13 VI 1514).

4°

E. XVI 64. - BOss. 673.

Defekt: brak k. tyt.

Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozb.

Gimn. im. Marii Magdaleny w Po-
znaniu 1930.

NB: Szereg dodatków rękopism. z pierw-
szej poł. XVI w. Z większych utworów:
Francisci Petrarchae Ad divinam M.
Magdalenam carmen, Gregorii Tifernii
In BVM elegiacon, Philotei monachi De
vita et moribus divi Bernhardi abbatis
Clarevallensis carmen encomiasticon.

Opr.: sk., wyc., XVI w. .

SD 2105 II

28. ERASMUS Roterodamus

Catalogi duo operum. Acc. Epitaphiorum ac tumulorum libellus, quibus Erasmi mors defletur.

Basel, Hier. Froben et Nic. Episcopius, (po 1 II)
1537. 4°

E.-

Polonicum: m.in. Georgius Sabinus, De morte Erasmi Rot. ad Andream Critium archiepiscopum Gnesnensem.

Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. Z księgozb. Gimnazjum im.
Marii Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

Współopr. z SD 41786 II

SD 4177 II

29. Lingua.

(b.m. dr., po 13 VIII 1525). 8°

E.-

Polonicum: dedyk.: Christophoro a Schydlouietz palatino et capitaneo Cracoviensi, regni Poloniae cancellario.

Prow.: 1. Sum. ... Johann Stimbach (XVII).

2. Bibliothecae Hosp. S. Mathiae
Wratislaviae (XVII).

3. Piecz: Ex Bibliotheca Reg.Univers.
Vratisl. (XIX).

4. Piecz.: Doublette aus der Bresl.

Universitäts Bibliothek (XIX).

5. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl. und
Universitäts-Bibliothek Bres-
lau. 1898-1899.

Opr.: XIX w., karta perg. z antyfonarza z
XV w.

SD 15014 I

30. Modus orandi Deum.

Köln, exp. Petri Quentell, 1525. 8°

E.-

Polonicum: dędyk.: Clarissimo Poloniae Baro-
ni Hieroslao de Lasko et in Ruthuania pala-
tino Siradiensi.

Prow.: 1. F. Johannes Haluerius est posse-
ssor huius libri (XVI)

2. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl.
Paulinischen Bibliothek, Münster
i. W. 1900.

NB: Na wykl. I fragment k. perg. z tekstem
prawniczym z XVI w.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

Współopr. z SD 15083-5 I i 15087-8 I

SD 15086 I

31. FABRICIUS Georgius

Originum illustrissimae stirpis Saxonicae libri VII.

Wyd. Nic. Reusner. Acc. Rerum Misnicarum libri VII.

Jena, Tob. Steinmann, imp. Henn. Grossii, 1598.

2°

E.-

Polonicum: szereg wzmianek o Polsce.

Prow.: piecz.: Ex Bibl. Gymn. Pal. Seden-
nen. (XIX).

Opr.: perg., wyc., w. XVII.

SD 3093 III

32. FRANCK Sebastian

Weltbuch-Spiegel, unde Bildtniss des gantzen Erdbo-
dens.

Tübingen, Ulrich Morhart, 1534. 2°

E.-

Polonicum: na k. 79v opis Polski.

Opr.: polsk., w. XIX.

SD 4629 III

33. FUNCCIUS Joannes

Chronologia.

Królewiec, off. Lufftiniana, IX 1552. 2°

E. XVI 367.

Prow.: 1. Generoso et nobili D. Dno. Pe-
tro Potulicio palatinidae Bre-
snensi D, a Chodses dedit Ni-
colaus Selneccerus Arenae loco.
1556.

2. J. Jaromierski (XVII).

3. Collegii Posnaniensi Societatis
Jesu (XVII).

4. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).
5. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozbioru Gimn. im.
Marii Magdaleny w Poznaniu.
1930.

Opr.: sk., wyc., litery: P(etrus) P(otu-
licius) 1556.

204 831 IV

34. - Wittenberg, Math. Welack, typis Jo. Schwertelii,
1578. ^{2°}

E. XVI 368.

Prow.: Gabriel Rewt 1695.

SD 3770 III

35. GALENUS Claudius

Omnia opera. Classis 1-7. Ed. 5.

Venezia, apud Juntas, 1576. ^{2°}

E.-

Polonicum: zawiera m.in.: De venae sectione
Josepho Tectandro Cracoviensi interprete oraz
De urinis Josepho Struthio Polono interprete.
Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. z Księgozbioru Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

SD 328 IV

2 egz. Classis 4.

Prow.: Piecz. Semin. Philol. Class. Univers.
Posnan. (po 1945).

Opr.: sk., wyc., XVI w.

SD 1306 IV

36. GEORGIJEVIC Barttholomaeus
De Turcarum moribus epitome.
Lyon, Jo. Tornaeus, 1553. 16°
E. -
Opr. sk., wyc., w. XVI., uszkodz. 229342 I
Współopr. z 229341 I
37. - Lyon, Jo. Tornaeus, 1598. 16°
E. XVII 102.
Prow.: 1. Ex libris Martini Jeannis Josephi
Waydlich Anno 1698-5 Aprilis d. a.
2. Piecz.: Ex hereditate Steinwehriana
(XIX).
3. Piecz.: Doublette aus der Bresl.
Universitäts Bibliothek (XIX).
4. Piecz.: Historische Gesellschaft
für die Provinz Posen (XIX).
5. Eksl. KWB)
Opr. kart., w. XIX.
- Gq 7420
38. GOTHOFREDUS Dionysius
Antiquae historiae ex XXVII authoribus contextae
libri V.
Lyon, b. dr., 1590-91. 16° 2 oz
E.- BOss. 913
Polonicum: ded. Generosis Sendivōio, Stani-
slao et Joanni Jacobo, camitiorum ab Ostro-
rog, Cesminetii Dominis.

Def.: brak cz. 2 (ks. 4-6),

Prow.: 1. (podpis nieczyt.) 1677.

2. Piecz. Semin. Philol. Univers.

Posnan. (XX).

Opr.: perg., w. XVII.

SD 17026 I

39. GROICKI Bartłomiej

Tytuły prawa magdeburkskiego.

Kraków, Łaz. Andryszowic, 9 III 1573 (własć. po
1 I 1575). ^{4°}

Wyd. 1575 B (73). War. 1.

Bibl. dz. prawn. 27,-KGW 117.- BOss, 975.

Defekt: brak k. 170 oraz k. 186-9 i k.nlb.
9.

Prow.: Naklejka: Polskie Muzeum Szkolne (we
Lwowie) (XX).

NB: Na ost. s. ręką z XVIII w. początki
łac. modlitw maryjnych.

Opr.: polsk., w. XIX.

SD 5912 II

40. GUAGNINUS Alexander

Etliche Historien aus des ietzigen Grossfürsten
inn der Moscha Johan. Basiliadis grawsamer Tyranney.
Auss der Beschreibung Sarmatiae Europeae Alexandri
Guaguini III gezogen und verteutscht.

Speier, Bernh. Dalbin, 1582. ^{4°}

Prow.: 1. Andreeae Müller Greiffenhangii
(XVIII).

2. Piecz.: Ex Biblioth. Gymn. Pal.
Sedin.

Opr.: perg. w. XVII/XVIII.

SD 3398 II

41. Rerum Polonicarum tomii tres. Ed. Alexander Guagninus.
Frankfurt a/M., Jo. Wechelus, imp. Sig. Feyrabendii,
(po 1 IV) 1584

E.- BOss. 997.

- Prow.: 1. D. 3 Decembris accepi M Ma.
2. ofiarowałem do księgozbioru Gimnazjum w Ostrowie. Piotr. Droszewski.
Mikorzyn d. 28 Iaja 1855.
3. Piecz.: Ex Bibliotheca Gymnasii
Ostroviensis (XIX).
4. Eksł. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Bibl. Gim. Ostrów Wlkp.
1932 r.

Opr.: sk., wyc., w. XVI

157826 I

42. HASAN ibn Hasan Abu Ali
Opticae theasurus. De crepusculis et nubium ascensionibus. Item Vitellonis libri X. Wyd. Feder.
Risner.

Basel, Eus. Episcopius et Nic. F. haer., VIII
1572.

2°

E. XII. 116.

Prow.: 1. Piecz.: Kieler Universitaets Bibliothek (XIX).

2. Piecz.: Koenigl. Univ. Bibliothek Kiel. Doublette (XIX).

3. Piecz.: Historische Gesellschaft für die Provinz Posen (XIX).

SD 616 IV

2 egz. Prow.: Eks.: Collegium SS. et Individuae Trinitatis in Academia Cantabrigensi (XVIII).

Opr.: sk., wyc., XVII w., lit. T W.

SD 515 III

43. HEGENDORPHINUS Christophorus
Compendiaria conscribendarum epistolarum ratio in
gratiam adolescentum studiosorum.

Leipzig, Mich. Plum, 1521.

8°

E. XVIII 74-5.

Prow.: 1. Collegii Posnaniensis Societatis Jesu (XVII).

2. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

3. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

NB: na wykl. II zapiska: Anno Domini 1561
feria quinta in crastino S. Hedwigis mix
densissimus ante diluentum cadere incipiens,
postquam desit, iterum denuo vnde-
quaque onerata nubes nivem emiserat.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 2672 I

Współopr. z SD 2671 I.

44. HERBERSTEIN Sigismund

Rerum Moscoviticarum commentarii.

Basel, off. Oporiniana per Polyc. et Hier. Gemus
saeos et Balth. Han, III 1571. 2°

Prow.: 1. Gaspar Laurentius possidet 1609.

2. Monsieur Sarasin Le Fils m'a fait
présent de ce livre à Genève 1753.

SD 5411 III

45. HERBEST Benedykt

Periodicae responsionis libri V.

Leipzig, Ernest Voegelin, 1566. 8°

E.XVIII 123.-W.280.-PK.607.-FG.143.-Hor. 90.-
BOss. 1053.

Prow.: 1. Albertus possidet hunc librum qui
emptus est decem octo grossis mo-
netae Polonicalis Anno Domini 1566.

2. Inscriptus Catalogo libr. Coll.
Societ. Jesu (XVII).

3. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

4. Eksł. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., wyc., lit.: A.W.

SD 16459 I

46. HOSIUS Stanisław

Catholici cuiusdam et orthodoxi iudicium et censura
de iudicio et censura ministrorum Tigurinorum et

Heidelbergensium de dogmate contra adorandam Trinitatem in Polonia nuper sparso.

Köln, Mat. Cholinus, 1565.

8°

E. XVIII 278.- W. 270.- PK 664.- FG. 169.-
BOss. 1141.

Prow.: 1. Ex libris Joannis Goworonsky
(XVII).

2. Donatus Collegio Brunsbergensi
(XVII).

3. Piecz: Bibliotheca Lycei Regii
Hosiani (XIX).

4. Eksl. KWB: Geschenk des Kgl.
Lyceum Hosianum. Braunsberg.
1898-1899.

Opr.: perg. w. XVII.

Tq 7030

47. JOVIUS Paulus

Historiae sui temporis, T. 1-2.

Firenze, Laur. Torrentinus, 1550-1552.

2°

E.-

Polonicum: szereg wzmięnek o Polsce.

Prow.: D. Cammillo Affavosi (XVIII).

Opr.: perg., w. XVII.

104874 IV

48. - T. 1.

Basel, b. dr., 1560.

8°

E. XVIII 631.- BOss. 1216.

- Prow.: 1. Liber Monasterii Wedinghausani
(XVII).
2. Piecz.: Historische Gesellschaft
für die Provinz Posen (XIX).
3. Eksl. KWB.
- Opr.: sk., wyc., w. XVI.

Fh 5130

49. LETTERE

Lettere di molte valorose donne.

Venezia, Gabr. Giolito, 1548. 8°

E. XXI 238 /ed. z 1549 r.).

- Prow.: 1. Piecz.: v. N. (XIX).

2. Piecz.: Ex Biblioth. Regia Bero-
linensi (XIX).

3. Eksl. KWB: Geschenk der Königl.
Bibliothek zu Berlin. 1898-1899.

Opr.: pap. w. XIX.

Qw 8030

50. LONICER Philippus

Chronica Turcica.

Frankfurt a/M., Jo. Wechelus, imp. Sigism. Feyra-
bendt, 1584. 2 tomy, 1 vol. 8°

E. BOSS. 1485.

- Prow.: 1. Piecz.: Ex Bibliotheca Gymnasii
Culmensis (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. z Bibl. Gimn. Męsk. w
Chełmnie 1936.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

176369 I

51. MANES

Manes Sturmiani sive Epicedia scripta in obitum
Joan. Sturmii una cum Parentaliis eidem memoriae
factis a diversis amicis atque discipulis.

Strassburg, b. dr., 1590.

8°

E. XXIX 371.

Współopr. z HC 4630

Hc 4630a.

52. MANUTIUS Paulus

Epistolarum libri V.

Venezia, Aldus Manutius, 1561.

8°

E.-

Polonicum: zawiera również listy do Polaków.

Prow.: Piecz.: Seminarium Phil. Univ. Po-
snan. (XX).

Opr.: sk., w. XVI.

SD 16529 I

53. Epistolarum libri X.

Köln, Gualt. Fabricius, Jo. Gymnicus, 1572.

8°

E.-

Prow.: 1. Piecz.: Biblioteka nauczycielska
gimnazjum w Trzemesznie (XX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. Bibl. Gimn. Trzemeszno

1932.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 3082 I

54. Epistolarum libri XII.

Leipzig, b. dr., 1594.

8°

E.-

Prow.: 1. Adamus de Pröcke Anno 1601.

2. Piecz.: Seminarium Philol.

Class. Univer. Posnan. (XX).

3. Piecz. Reinwentaryzowano 1946 R.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 17027 I

55. MELANCHTON Philippus

Epistolarum farrago in partes tres distributa. Wyd.

Joannes Manlius.

Basel, Paul Queck, III 1565.

8°

E.- BOss. 1547.

Prow.: 1. Piecz.: Kieler Universitaets
Bibliothek (XIX).2. Piecz.: Königl. Univ. Bibliothek
Kiel. Doublette. (XIX).3. Piecz.: Historische Gesellschaft
für die Provinz Posen
(XIX).

4. Eksl. KWB.

Opr.: pap. w. XIX.

Hm 1909

59. Epistolae selectiores aliquot. Wyd. Caspar Peucer.

Wittenberg, Jo. Crato, 1565

8°

E. XXII 271.

- Prow.: 1. Johannes Ammonius Bethanienhit
S. Me optimo iure possidet (XVII).
2. Piecz.: Ex libris Christian(...) Heinrich Gerlach (XIX).
3. Eksl. KWB: Geschenk des Herrn Leutnant d. L. Chr. H. Gerlach, Danzig. 1902.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

Hm 1910

2 egz.

Opr.: sk., wyc., 1566 M.S.R.

229613 I

57. METZLER Joannes

Primae grammatices Graecae partis rudimenta.

Hagenau, Jō. Secerius, I 1532. 8°

E. XXII 315 not. ed. z 1552 r.

Współopr. z SD 2731-2 I.

SD 2730 I

58. MISSALE

Missale Gnesnensis diecesis.

Kraków, Jan Haller, 1523. 2°

E. XXII 432. - W. 2106.

Defekt: szereg kart poważnie uszkodz. lub zniszcz. wilgocią.

Opr.: sk., wyc., zł., nazwisko właśc.: Jacobus Brozek de Nowa Nieszewa. w. XVI.

SD 5451 III

59. MODIUS Franciscus

Pandectae triumphales. Vol. 1-2.

Frankfurt a/M., Jo. Feyrabend, imp. Sigism. Feyrabendii, 1586. ^{2°}

E. XXII 479.

Prow.: 1. Ex Bibliotheca Edelsteiniana
(XVII).

2. Ex Bibliotheca Ditteliana
(XVIII).

3. Piecz: Seminarium Philol. Class.
Univers. Posnan. (XX).

NB: w okładkach makulatura rękopis. z
XVII w. z tekstami czeskimi.

Opr.: perg., w. XVII.

SD 5413 III

60. " MÜNSTER Sebastian

Cosmographhei oder Beschreibung aller Länder.

Basel, Seb. Henricpetri, 1598. ^{2°}

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 1318 IV

61. MYLIUS Arnoldus

Principum et regum Polonorum imagines.

Köln, Godefr. Kempensis, III 1594. ^{2°}

E. XXII 654.- W. 602.- PK. 976.- DRK. 52.-
FG. 246.- KGW. 238.- BOss. 1659.

Defekt: uszkodz. s. 57/58. Egz. nie posiada portretu Zygmunta III.

NB: Portret Jerzego Radziwiłła, któremu dzie-

żo dedykowano, jego herb oraz część portretów królewskich, ręcznie pokolorowano. Po dedyk. ręką z w. XVI^{ex} wpisano początek opisu geograficznego Polski: Regni Poloniae palatinatum districtuumque siue provinciarum in iisque urbium contentarum synopsis siue computatio. Totum Regnum Poloniae diuiditur in duas terras... Zaprzestano pisania po opisie Krakowa. Przy portretach poszcz. władców dopisano w XVII w. odpowiednie elegie Klemensa Janickiego, przepisane z wyd.: Chronicon dynastarum Regni Poloniae, res. a Jacobo Gadebuschii, Gdańsk 1621.

Na s. 72 dopisano kontynuację dzieła obejmującą czasy Zygmunta III. Tekst ten kończy się na ost. stronie. Poniżej elegia na Zygmunta III z dzieła Gadebuscha: "Suecia me gignit, me clara Polonia regem..."

Opr.: sk., wyc., pocz. XVII w., herb z infułą i napisem "Insignia Reve. Dni Joannis Ponetowski Abbat. Gradicensis". Na II okł. herb Ogończyk.

214922 II

62. NEANDER Michael

Orbis terrae partium succineta explicatio.

Leipzig, Georg. Defnerus, 1586.

8°

E. XXIII 72 ?

- Prow.: 1. Post mortem Perillustr. et Reuerendissimi D. Joannis Baykowski Episc. Ennenst. Suffraganei Posnaniensi donatus (XVII).
2. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).
3. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk. Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: perg., w. XVI.

SD 2658 I

63. Orbis terrae divisio.

Leipzig, b. dr., (po 7 III) 1586. 8°

E. XXIII 72 ?

- Prow.: 1. Piecz.: Ex Bibliotheca Regia Acad. Georgiae Aug. (XIX).
2. Piecz.: Duplum Bibliothecae Götting. (XIX).
3. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl. Universitäts-Bibliothek, Göttingen. 1900.

Sc 5500

64. ODERBORN Paulus

De Russorum et de Tartarorum religione narratio ad Davidem Chytraeum scripta.- Acc.: Meletius J., De religione et sacrificiis veterum Borussorum ad Georgium Sabinum.

(Rostock), Steph. Myliander, 1582. 4°

E. XXIII 252.

Współopr. z SD 3393-3406 II

SD 3399 II

65. ORBIS

Novus orbis regionum ac insularum veteribus inco-
gnitarum una cum tabula geographica. Wyd. Sim. Gry-
naeus.

Basel, Jo. Hervagius, 1555.

2°

E. XXIII 399.- FG. 257.

Prow.: 1. Ex libris Andreae Dierzij (XVII).

2. Piecz.: Koenigl. Pr. Bibliothek
zu Erfurt (XIX).3. Eksl. KWB: Geschenk der Königl.
Bibliothek zu Berlin. 1898-1899.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

235057 III

66. PANTALEON Henricus

Militaris ordinis Johannitarum, Rhodiorum aut Me-
litensium equitum, rerum memorabilium contra barba-
ros, Saracenos, Arabes et Turcas gestarum, historia
nova.

Basel, b. dr., 1581.

2°

E.-

Polonicum: szereg wzmięnek o Polsce.

Opr.: polsk., w. XIX.

SD 712 III

67. PLINIUS Caius Secundus Maior

Historia mundi.

Basel, Hier. Froben, Jo. Heruagius, Nic. Epi-

Ascopius, III. 1535.

2°

E.-

Polonicum: dedyk. Erazma z Rotterdamu Stanisława Turzonowi bisk. olomunieckiemu.

- Prow.: 1. Conuentus Posnan. Fratrum Minorum
Conuentualium Sancti Francisci
ad S. Antonium Patauien. (XVII).
2. Piecz.: Friedr. Wilhelm Gymnasium
zu Posen (XIX).

Opr.: sk., wyc., r. 1539.

SD 698 IV

- 2 egz. Prow.: 1. Ex libris Georgii Jacobi Golanowsky
mpp. (XVIII).
2. Ex libris H. Ohm mpp. (XVIII).
3. Biblo. Xię. Miko. Sapiehy (XIX).

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 322 IV

- 3 egz.: Prow.: Piecz.: Bibliothek des Gymnasiums zu
Landsberg a/W. (XIX).

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 1305 IV

- 4 egz. Prow.: 1. Pauli Liwienski s. Georgii in arce
Gnesn. vera supellex (XVII).
2. Pro loco Kazimiriensi executores
donauerunt (XVII).

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 48 IV

68. ROSEO Mambrino da Fabiano

Istorie del mondo. Con l'aggiunta del Bartolomeo
Dionigi da Fano all'anno 1583. Vol. 2 della 3 par-
te.

Venezia, i Giunti, 1598.

4°

E.- BOss. 2099.

Prow.: 1. Joan. Mysliencki. Bononiae 1601.

2. Ex libris Collegii Posn. Societ.
Jesu 1631.

3. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

4. Eksł. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu, 1930.

Opr.: perg., w. XVII.

SD 46 II

69. REUSNER Elias Silesius

Basilikon opus genealogicum catholicum de praecipuis
familiis imperatorum, regum, principum, aliorumque
procerum orbis Christiani - Auctarium.

Frankfurt a/M., Nic. Bassaeus, 1592. 2°

2 części 1 vol.

E. XXVI 274.- W. 1749.- BOss. 2067.

Prow.: 1. L. Knicht (?) Ferrariae Thuring.
No 597 (XVI).

2. Friderich von Jena (XVII).

3. Piecz.: Koen. Pr. Fr. Univers.zu
Halle (XIX).

4. Piecz.: Historische Gesellschaft
für die Provinz Posen (XIX).

Opr.: perg., w. XVII.

235336 III

70. Hodoeporicorum sive itinerum totius fere orbis libri VII. Wyd. Jer. Reusner.

Basel, P. Perna, 1580.

8°

E.-

Polonicum: m.in. Georgii Sabini In peregrinationem Stanislai Lascii (s. 74-6), Adami Schroteri Iter Salinarium Sarmaticum (s.573-9).

Prow.: Francisci Bandimowsky (16)78.

Opr.: perg., w. XVII.

SD 164 I

71. Icones sive imagines virorum literis illustrium.

Additis eorundem elogiis diversorum auctorum.

Strassburg, b. dr., (po 1 IV) 1587. 8°

E. XXVI 276.- BOss. 2070.

Prow.: 1. Aus dem Nachlasse des Herrn Prälaten von Stebnow. Sanftleben,
Pastor zu Schönwaldau (XIX).

2. Eksl. KWB.

Opr.: perg., w. XVII.

Współopr. z HC 4630

Hc 4630

72. SADEEL Antonius

Ad tres libros Laurentii Arturi de ecclesia Christi

in terris, seu Apologia Assertionum Posnaniensium
brevis et perspicua responsio.

(Genève), Jo. Le Preux, 1592.

8°

E. XV 124.

Współopr. z SD 17259 I

SD 17260 I

73. Posnaniensium assertionum de Christi in terris
ecclesia analysis et refutatio. Ed. 2.

Genève, Jo. Le Preux, 1591.

8°

E. XV 124.

Prow.: 1. na okł. I wyc. herb i napis:

I S L S Wapen des Hromischen
Keiserthvm oraz data: 1596.

Na okł. II herb i napis:

Von Gottes Gnaden Avgvstvs Her-
zog zu Sax Chvr.

2. Piecz.: Seminarium Philol. Class.
Univers. Posnan. (po 1945)

Opr.; sk., wyc., 1596.

74. SANSOVINO Franciscus

Del governo et amministrazione di diversi regni et
republiche.

Venezia, Altobello Salicato, (po 10 VII) 1583.

4°

E.-

Polonicum: na k. 76v-79 opis Polski.

Prow.: Eksl. z herbem i lit.: C.W.G.v.N.
(XVII).

Opr.: perg., w. XVII.

SD 2978 II

75. SCHOSSER Joannes

Poemata.

Leipzig, off. Voegeliana, (po 1560). 8°

E.-

Polonicum: m.in. wiersz do Mac. Polegiusa.

Prow.: 1. Collegii Posnan. Soc. Jesu
(XVII).

2. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

3. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

NB: szereg drobnych zapisek (cytaty z aut.
staroż.) w jęz. łac. i grec. Niedolny ry-
sunek szlachcica z czekanem. W. XVII.

Opr.: sk., w. XVI.

SD 3015 I

76. SCHUETZ Caspar

(Historia rerum Prussicarum). Wahrhaffte und eigen-
tliche Beschreibung der Lande Preussen.- Acc. David
Chytraeus, Continuation der Preussischen Chronica.

Eisleben, Barthol. Hoernigk in Verl. Henn.

Grossii (po 10 V) 1599. 2°

E. XXVII 282.- W. 676.- PK. 1305.- BOss. 2240.

Prow.: Piecz.: ks. Dr Hozakowski Poznań
(XX).

Opr.: sk., wyc., pocz. XVII w.

SD 4783 III

77. SCRIPTORES

Rerum Hungaricarum scriptores varii.

Frankfurt a/M., haer. Andr. Wechelii, Claud.

Marnius et Jo. Aubrius 1600. ^{2°}

E. XXVII 315.

Prow.: 1. Piecz.: Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. Z księgozb. Gimn. im.

Marii Magdaleny w Poznaniu.

1930.

Opr.: perg. w. XVII.

SD 4641 III

78. SENECA Lucius Annaeus

Opera. Wyd. Coel. Sec. Curio.

Basel, Jo. Hervagius et Bern. Brandus, IX 1557.

^{2°}

E. XXVII 380.

Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii

Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 3460 III

79. Opera. Wyd. Coel. Sec. Curio.

Basel, Off. Heruagiana, E. Episcopius, (po 1 IX)

1573. ^{2°}

E.-

Polonicum: dedyk. Janowi Łutomirskiemu kaszt.

rawskiemu.

- Prow.: 1. Mgr Thomas Clotno Praepos. Szamotuliensis comparauit mpp.
(XVII).
2. Collegii Posnaniensis Societatis Jesu ex dono R. D. Thomae Kłotno Praepositi Szamotuliensis 1661.
3. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).
4. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk. Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii Magdaleny w Poznaniu. 1930.
- Opr.: sk., wyc., w. XVI, herb Łodzia lit.: HPAKCP.

SD 26 III

80. Opera. Wyd. Coel. Sec. Curio.

Paris, Aēg. Beys. 1580.

2⁰

E.-

- Prow.: 1. Dilingae Anno Domini 1580.
2. Conuentus Lubinensis Ordinis s. Benedicti (XVII).
3. Dr Scherbel donavit Bibliothecae Pawłowicen. (XIX).
4. Eksl.: Biblioteka Hr. Mielżyńskich w Pawłowicach.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 430 IV

81. SICKIUS Petrus

Oratio de vestigiis sapientiae Dei, quae coniugio divinitus impressa sunt. Scripta et recitata in

honorem nuptiarum Alberti Friderici II in Prussia
ducis et Mariae Leonorae.

Królewiec, Jo. Daubmannus, 1573.

4°

E. XVIII 7.

Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., w. XVI.

Współopr. z SD 292-301 II.

SD 294 II

82. SIENNIK Marcin

Herbarz to jest ziół opisanie.

Kraków, Mik. Szarffenberg, (po 16 VI) 1568.

2°

E. XXVIII 47.- W. 302.- PK. 1322.- BPW. 312.-

BOss. 2262.

Defekt: brak k. tyt. i kilku k. na pocz. r
szereg k. uszkodz.

Prow.: JWPanu Prof. Dr L. Bychowskiemu na
pamiątkę (podpis nieczyt.) (XIX).

Opr.: pł., w. XIX.

SD 5424 III

83. SIXTUS V papa

Indulgentia plenaria perpetua pro festivitatibus
SS. Francisci, Antonii de Padva, Bonaventurae, Lu-
dovici episcopi et confessoris ac Bernardini et
Clarae.

Kraków, druk. Lazarzowa, 1586.

^{2°}

E. XXVIII 122.

1 karta druk. na pergaminie. Lewe naroż.
uszkodz.

Prow.: Frater Georgius Benignus de Doionis
Belluensis Provincialis et Generalis Com-
missarius Ordinis Minorum Conventualium
in Polonica. Anno Domini 1586.

SD 16458 I

84. SKARGA Piotr

(Kazania. Zbiór II). Kazania o siedmi Sakramentach.

Kraków, And. Piotrkowczyk, 1600. ^{2°}

E. XXVIII 147.- W. 1916.- PK. 1356.- DRK 74.-
FG. 353.- Hor. 185.- BPW. 318.- BOss. 2294.

Prow.: 1. Dedyk. książki jako podarku
ślubnego. Podpis.: Poznań dn. 13
czerwca 1851. AK.

2. Piecz.: Posadowo (XIX).

Opr.: w. XVI, napraw. 1.VI.1851.

SD 5390 III

85. SLEIDANUS Joannes

De statu religionis et reipublicae Carlo V caesare
commentarii.

(Genève), Thom. Courteau, (po 22.IV.1555).

^{8°}

E.-

Prow.: 1. Hildebrandtus ab Einsietel
(XVII).

2. 1615. Ex dono Haeredum Dn. m.
Tobiae Mont (...).

3. Sum Georgii Raumeri Pal. (XVII).

Opr.: sk., wyc., r. 1582.

Współopr. z 229867 I

229866 I

86. - - Strassburg, haer. Vendel. Rihelii, (po 22 III)
1555. 2°

E. XXVIII 237.

Prow.: 1. Sum Johannis Felleri Wissembachen-
sis Nassov. ex permutatione Anno
1606 mens. Maio.

2. Sum Johannis Eberhardi Ranti Siger-
nensis Ao. 1672.

3. Piecz.: Historische Gesellschaft
für die Provinz Posen (XIX).

4. Eksl. KWB.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

Th 3848

87. - - Strassburg, Fratres Rihelii, IX 1556. 2°

E.- BOss. 2316.

Prow.: 1. Colegii Posnaniensis. Prohibitus.
(XVII).

2. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).

3. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.

Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., w. XVII.

SD 3425 III

88.

Strassburg, Fratres Rihelii, IX 1556. 8°

- Prow.: 1. Jacobus Grütmeherus (XVI).
2. Ex donatione Dn. Jacobi Grütmeheri
pastoris in Vircho, accepit Bartho-
lomeus Conolius scholae Faleoburgen-
sis Cantor. Ao. 1607.
3. Bartholomaeus Conolius scholae
patriae Cantor (XVII).
4. Piecz.: Bibliothek des Gymnasiums
zu Landsberg a/W. (XIX).

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

229634 I

89.

Basel, b. dr., 1556. 2°

E.-

- Prow.: 1. Ex Bibliotheca Bernhardi R(...),
Argentor.
(...) 2 Flor. 10 gr. (XVII).
2. Ax Auct. Nadb. 1755. (...).
3. Eksl.: Biblioteka Hr. Mielżyń-
skich w Pawłowicach.

SD 482 III

90.

Strassburg, Theod. Rihelius, (po 1556). 8°

E.- BOss. 2317.

- Prow.: 1. Joannes Goes Westphalus in illus-
tri Julia, quae est Helmestadii,
Ac. 1665.

2. Joan. Brenneccii (XVII).
3. Piecz.: Ex libris Gymnasii Hamelensis (XIX).
4. Eksl. KWB: Geschenk des Gymn.u. Realprogymnas. Hameln. 1898-1899.

Opr.: perg., wyc., w. XVI.

SD 260 I

91. -

Strassburg, (haer. Vendel. Rihelii), 1557.

8°

E.-

- Prow.: 1. Sum. Martini Seiczes emptus Dresdae Anno salutis nostrae 1557 pro 16 g.
2. Piecz.: Bibliothek des Gymnasiums zu Landsberg a/W. (XIX).

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 6367 I

92. - T. 2.

(b.m. dr.), 1561.

8°

E.-

- Prow.: 1. Piecz. Gimn. M. Magd. (XIX).
2. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk. Pozn. Z księgozb. Gimn. im. Marii Magdaleny w Poznaniu. 1930.

NB: Ręką jezuity poznańskiego z XVII w.: Liber hic continetur in prima classe in

Indice Librorum prohibitorum unde non
potest citra excommunicationis censuram
legi a non habente facultatem libros hae-
reticos legendi.

Opr.: perg., w. XVII.

SD 7386 I

93. STUPANUS Joannes Nicolaus

De holometri fabrica et usu instrumento geometrico
olim ab Abele Fullomio invento.- Acc. Federicus
Delphinus, Disputatio de aestu maris et motu octa-
vae sphaerae.

Basel, Petr. Perna, 1577.

2°

E. XXIX 366.- BOss. 2469.

Prow.: 1. Piecz.: Ex Biblioth. Regia
Berolinensi (XIX).

2. Piecz.: Vend. ex Bibl. Reg.
Berol. (XIX).

3. Eksl. KWB: Geschenk der König-
lichen Bibliothek zu Berlin.
1898. 1899.

Opr.: pap., w. XIX.

VI 775

STURM Joannes v. MANES Sturmiani

94. SURIUS Laurentius

Commentarius brevis rerum in orbe gestarum ab anno
1500 usque ad annum 1567 ex optimis scriptoribus
congestus.

Köln, apud Gerv. Calenium et haer. Jo. Quantell,
(po 22 IX 1567). 8°

E.-

- Prow.: 1. Piecz.: Ex Biblioth. Regia Bero-
linensi (XIX).
2. Piecz.: Vend. ex Bibl. Reg.Berol.
(XIX).
3. Eksl. KWB: Geschenk der Königli-
chen Bibliothek zu Berlin. 1898.
1899.

Opr.: polsk., w. XIX.

Fh 5150

95. -

Köln, apud Gerv. Calenium et haer. Jo. Quentell,
1568. ^{8°}

E.- BOss. 2477.

Prow.: Eksl. KWB: Geschenk der Königlichen
Bibliothek zu Berlin. 1898. 1899.

Opr.: polsk., w. XIX.

Fh 5151

96. -

Köln, apud Gerv. Calenium et haer. Jo. Quentell,
1574. ^{2°}

E.-

Prow.: 1. Cartusiae Paradisi B. Virg.
Mariae (XVII).

2. Eksl.: Z Biblioteki Stanisława
Węcławskiego Naucz. wyż. przy
król. kat. Gimnazyjum w Chełmnie
(XIX).

3. Piecz.: Ex Bibliotheca Gymnasii
Culmensis (XIX).

4. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z Biblioteki Gimn. Męsk. w
Chełmnie. 1936.

Opr.: sk., w. XVIII, lit.: C.P.M.

97.

Köln, apud Gerv. Calenium et haer. Jo. Quentell,
(po 17 VIII) 1586. 8°

E.- BOss. 2479.

Prow.: 1. Sum ex bibliotheca Dauidis Wun-
tring (?) (XVII).

2. Ex cuius donatione possidet ge-
ner Johannes Garve D. (XVII).

3. Piecz.: Bibliotheca Reg. Cath.
Gymnas. Glogoviensis (XIX).

4. Eksl. KWB: Geschenk des Kgl.
Kathol. Gymnasiums Glogau. 1898.
1899.

Opr.: sk., wyc., w. XVI, napr. XIX w.

Fb 1445

98. TERENTIUS Afer Publius

Comoediae sex, Wyd. Phil. Melanchton i Eras. Rotte-
rodamus.

E.-

Polonicum: dedyk. Janowi i Stanisławowi Bonerom.

Prow.: 1. Piecz.: Königl. Gymnasium zu Barten-
stein. Lehrer Bibliothek. (XIX).

2. Eksl. KWB: Geschenk des Kgl.
Gymnasiums, Bartenstein. 1898.
1899.

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

Os 5050

99. TERTULLIANUS Quintus Septimius Florens
Opera. Wyd. Beatus Rhenanus.
Basel, Jo. Froben, VI 1521.

2°

E.-

Polonicum: dedyk. Stanisławowi Turzonowi
bisk. ołomunieckiemu.

Prowl.: 1. Piecz.: Ex Biblioteca Reg.
Univ. Vratisl. (XIX).

2. Piecz.: Doublette aus der Bresl.
Universitäts Bibliothek
(XIX).

3. Eksl. KWB: Geschenk der Kgl.
und Universitäts-Bibliothek.
Breslau. 1898. 1899.

Opr.: perg. r. 1610.

Tb 8040

100. -

Basel, Off. Frobeniana, III 1528. 2°
E.-

Opr.: perg., w. XVII.

Współopr. z SD 31 III.

SD 30 III

101. VADIANUS Joachimus

Epitome trium terrae partium Asiae, Africæ et Europæ compendiariam locorum descriptionem continens.
Zürich, apud Frosch, 1548.

8°

E. XXXII 137.

Prow.: 1. Rev. P. Stanislai Gorsky Pleb.

in Parua Xansz (XVI).

2. Ex libris Rndi Vincentii Barankiewicz 1696.

3. Ex libris Rev. Antonii Rogowsky,
1792.

4. Aug. Berezowski (XIX).

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 195 i

VITELLO v. HASAN ibn Hasan, Opticae thesaurus. 1572.

102. WEIDNER Paulus

Loca praecipua fidei Christianae.

Wien, Raph. Hofhalter (Rafał Skrzetuski), 1599.

4°

E. XXXII 321.

Prow.: 1. Ambrosius Padniewski vicarius

s. Adalberti optimuit me sibi.

1562. A prandio dominica Judica.

2. Post mortem Excellentiss. et Reuerendissimi D. Joannis Baykowski
Episcopi Ennenst. Suffraganei
Posnanien., a V. Capitulo Posnanien. Collegio Lubranciano do-
natus. (XVII).

3. Eksl. BUP: Dar Kurat. Okr. Szk.
Pozn. Z księgozb. Gimn. in. Marii
Magdaleny w Poznaniu. 1930.

Opr.: sk., wyc., litery: A P, r. 1562.

SD 2899 II

103. VRATISLAVIENSIS Michael

Introductorium astronomiae Cracoviense elucidans Almanach.

Kraków, Jan Haller, 4 VI 1517.

4°

E. XXXIII 357.- W. 42.- Pol. typ. 144.- BOss.
2686.

Prow.: Piecz.: Kazimierz Pułaski.

NB: Liczne glosy i zapiski marginalne z
pierw. poł. XVI w., wśród nich wyrazy pol-
skie.

Opr.: półperg. w. XIX.

SD 6358 II

104. WRÓBEL Posnaniensis Walenty

Opusculum quadragesimale.

Leipzig, Melch. Lotter, II 1537.

8°

E. XXXIII 365.- W. 97.- PK. 1597.- DRK. 86.-
FG. 415.- Hor. 224.- KGW. 363.

Prow.: 1. Iste liber est emptus per reueren-
dum patrem Sebastianum Dolscensem
vicarium et altar. Bydgostiensem
apud famatum dominum Blasium
Plocissek notarium Rzgouiensem,
wenerabilis capituli Cracowien-

sis subditum, feria secunda do-
minice quarte Aduentus Domini
anno vt supra 1596. Oretur pro
eo vnum Aue Maria.

2. Rev. Pater Sebastianus Dolscius
Bidgostiensis vicarius Patribus
re. Bidgostien. Bernardinis le-
gauit AD 1612.

NB: ręką z XVI w. na wykl. I i II drobne
cytaty łac. z Seneki, św. Grzegorza i St.
Test., na wykl. II kilka nazwisk: Vekczi-
nis Czajka, Sulek Joziewi, Kopitkoviy
Sszwagier, Sbaskowá Katarzyna, oraz tekst:
Tyrvs ZGvidusem. Rzekl Tyrus do Gwidvsza
czo thy voly na czorim stolkv siedziecz
czy vtich vadoliech sziedziedz czy pottim
mieczem bicz skaran stolek smiecz vadol
gros miecz (...) nie boza (...). Na k.ochr.
i.zestawienie zaleceń moralnych: Scala pa-
radisi regni celorum... kończące się wier-
szem: Hec si tenebis, vitam eternam pos-
sidebis.

Na kartach pustych ręką z w. XVI: Nemo est,
qui nesciat optima iuuentus, quanta mala,
quot peccata... oraz: Tres sunt hierarchie
celestes, Suprema, et habet tres ordines,
Seraphin...

Opr.: sk., wyc., w. XVI.

SD 16214 I

105. ZAMOYSKI Jan

De senatu Romano libri duo.

Venezia, Giord. Ziletti, (po 28 VI) 1563.

4°

E. VIII 52.- W. 1410.- PK. 1623.- Boss. 2721.

Defekt: 3 ost. k. indeksu uszkodz.

Prow.: 1. Z ksiąg Czesława Horodyckiego
w Żytomierzu (XVIII?).

2. Piecz.: Reichsuniversität Po-
sen. Institut für Altertumskunde.
(1939-1944).

3. Piecz.: Seminarium Philol.
Class. Univers. Posnan. (po
1945 r.).

SD 16530 I